

Četiri crna mrava

(Excerpt in Serbian)

Translated by: Vera Majstorović Hristić
Contact of the translator: veramajstorovic@gmail.com

Jutra

„Imam problem“, reče prvi crni mrav.

„Stvarno?“ pogleda ga drugi.

„Nanovo?“ osmehnu se treći.

„Veliki?“ upita četvrti.

„I te koliki. Mnogo volim jutra. Jutra su najbolja za sve: za šetnje, vežbanje, čitanje, slikanje, pisanje, baštovanstvo; ukratko – za sve, ali to sve mi nešto ne ide. Prosto ne znam kako da ih produžim.“

„Ti stvarno imaš problem.“

„Šiljat, ne okrugao.“

„Ali, možda imam rešenje za tebe“, namignuo je četvrti mrav.

„Vidi, bre: svako ko ima probleme te, treba da ustane malo pre!“

Knjiga

„Imam veoma pametnu knjigu“, reče prvi crni mrav. "Takvu, koja mi kaže šta se sme, a šta ne."

„Neverovatno!“ reče je drugi.

„Nemoguće!“ dodade treći.

„Onda bi takvu knjigu imali svi, zar ti se ne čini?“ reče četvrti mrav, odmahnuvši rukom.

„Pa mogu da je imaju“, odgovori prvi. „Ako znaju kako. Jer takve knjige nisu tek tako, samo ti nešto malo nagoveste, pa te puste da nešto razumeš i zaključiš ili ne. Ne radi se o magiji. Stvar je samo u iskustvu koje se kotrlja kroz generacije. Za sada je razumem nekako do pola. A svaki put kada je pogledam, nešto drugo spoznam. Stara mudrost mi pomaže da i danas štošta novo doznam.“

Papir

Četiri crna mrava su sedela usred šipražja.

„Ponekad mi se čini da u meni ima toliko reči, da ću se sav razleteti“, reče prvi mrav.

„I?“ pitala su ga druga tri.

„Ma ništa. Uzmem papir, a reči nigde.“

Šeširi

Četiri crna mrava zaključise :

„Dosta je posla, vreme je za izlet.“

„Pešice?“ upita prvi.

„Što da ne.“

„A gde?“

„Iza planine.“

„Onda će, bez greške, biti teže peške.“

Uđoše u auto i odvezoše se.

Iza planine, svet je zaista lep, pogotovo ako si u pravom društvu. Pojedoše, popiše, i pre svega, svaki sebi, novi šešir, kupiše.

„Kako smo lepi!“ radosno uzviknuše, „trebalo bi da ih nosimo stalno!“

"Ne, ne, pa znate i sami, tamo odakle smo to nije običajno ."

"Kod nas je sve tako strogo."

„Ma, da, baš mnogo."

Odlučiše zato da šeširi ostanu njihova tajna.

Ipak, redovno, kada je pun mesec, u sred noći se pojave među drvećem, sve sa šeširima na glavama. Jure se i uspinju uz travke. Tada su oni i živi i zdravi, srećni jer su im noge lagane, zadovoljni sobom i svetom u kom provode svoje dane.

Novi dan

„Šta da radim?“ upita prvi crni mrav.

„U vezi sa čim?“ upitaše ga ostala trojica.

„Imam dobrog prijatelja koji mnogo luta. Beži od kuće. Napet je i, da bi se oslobodio te napetosti, skreće sa svog puta. Malo govori, ako uopšte nešto i izusti, ali svakako ne ono šta ga tišti.“

„Budi pored njega.“

„Ma, budem ja, kad god mogu, ali često ga ne nađem, luta po travi, tražeći put pravi.“

„Enigma.“

„Prilična.“

“Neugodna stigma. Pa ipak, ako mu budeš blizu, čvrsto uz njega i bez preteranog stezanja istovremeno, možda će mrvicu lakše naći novo usidrenje. Iako je sad sav rasklimatan, ako si tu, uhvatiće se lakše za tvoju ruku, kao za dršku. Jer katkad je nemoguće izvući se ako nemamo nečiju podršku. I kad je dobije i kad je prihvati, uspeće sebi da se vrati!“

Maslačak

Bio je pun mesec, sredina aprila, a četiri crna mrava su okopavala korenje maslačka.

„Ko zna da li je istina...“ šapatom reče prvi.

„Šta to?“

„Ah, pa sve to. Da je na pun mesec veća snaga u ovim korenima...“

„Naravno da je istina“, tiho reče drugi – i pretoči reči u rime:

„Istina je, istina, da šolja tog čaja

I mrtve budi budi iz podzemnog položaja,

I da i s neba poslatoj suši,

Maslačak raste kroz uši.“

„Ma, prestani! Rugaš se mudrostima naših predaka!“ zaustaviše ga ostali mravi.

Ali prvi mrav otklimnu glavom i reče:

„O, pa ja verujem u korenje koje leči, a uz to verujem da to rade i vedre reči.“

Kiša

Padala je kiša, a četiri crna mrava su ćutala. Po travkama su padale kapi, a mravi su čučali pod lopuhom posmatrajući kišu.

„Znate, ja se ponekad malo bojim“, reče prvi.

„Čega?“ upitaše ga ostala trojica.

„Da vas ne izgubim...“

„Dragi, bože! Pa šta ti to pada na pamet? Kako bi to uopšte mogao da nas izgubiš?“

„Ne znam. Eto tako... da nas nešto slučajno ne rastavi. Zemlja bi postala užasano prazna. Hladna i pusta.“

„Šta to izlazi iz tvojih usta?! Otkud ti ovakve začarane misli?“

„Ah... Dani su mi ponekad utučeni i pokisli. Pa tako sedim i svega se plašim. Sada i toga da vas ne izgubim. Ta misao me preplavi, pa me tišti i u srcu i u glavi.“

„Proći će te“, reče drugi mrav, zagrlivši prvog čvrsto. A onda su se i treći i četvrti privili uz njih.

„Vidiš“, rekoše, „ako se stisnemo baš ovako, i teskoba će nestati lako. I to je jednostavno tako!“

Ples

Četiri crna mrava su se šetala šumom.

„Kada bih imao dve noge“, reče lepo prvi mrav, „pohađao bih časove plesa.“

„A zašto ne odeš svakako?“ upitaše ga ostala trojica.

„Ne znam... Neko je nekad rekao da sam kao panj, eto tako. Da je baš komplikovano plesati sa mnom ovako. I stvarno mi je ovih nesrećnih nogu previše.“

„Ovo mi dobro ne miriše“, reče najcrnji mrav.

„Bespotrebno se ustručavaš. Hajde, zaplešimo! Evo, ovde baš! I to sada, znaš!“

Zviždukali su i pevali; o, kako je lak postao korak.

„Sviđa mi se kada se ovako spontano proveselimo.“

Baš volim kada spontano desi veselje, koje atmosferu tako brzo zgreje.“

Spavanje

„Ništa nisam spavao, sad me san melje, kao da tonem negde u podzemlje“, zaječa prvi crni mrav, prilično slomljen.

„Onda zatvori oči“, rekoše mu ostala trojica. „ima ko da te čuva.“

„Trebalo bi – ali ko će da kuva?“

„Mi.“

„A ko će da pere?“

„Mi.“

„A ko će da prostre veš?“

„Mi. I već smo ga okačili. Ne osećaš miris svežeg veša?“

„Onda stvarno mogu leći? Hvala. I još jednom hvala. Šta bih ja bez vas...I znate šta još – kada dođe vreme, biću ja vaš spas.“

Manje

„Danas ne osećam jagodice pipaka“, reče prvi crni mrav.

„Dobro, onda hajde za nama.“

„Ne osećam ni noge.“

„Onda ćemo negde sestiti i nešto pojesti.“

„Ne osećam ni glad. Nešto me je puknulo u glavu. Problem mi je da se uspuzim čak i uz travu.“

„Hm, nezgodno. Možda bi trebalo da legneš u hlad. Tako legnem ja, vidiš, ovako, kao sad.“

„Da, da, ali kako kada ovde niko nema naviku da predahne malo. Vidiš da je svim mravima samo do rada stalo.“

Nastade tišina. Sedeli su i nemo gledali ispred sebe. I onda polako promumljaše:

„Možda se zaista previše guramo...“

„Možda stvarno bespotrebno žurimo...“

„Možda ne treba toliko da govorimo...“

Možda samo treba da se dobro opustimo kožu lica...“

I tako legoše u travu sva četvorica.

„Hajde da gradimo svet prilagođen nama, zaključite, previše je skrivenih potreba, previše se tu događa guranje, nerazumno očekivanje. Mantrajmo samo ovo: svega toga manje, manje, manje.“

Svakodnevice

„Volim da uhvatim poslednje zrake sunca“, rekao je prvi crni mrav.

„Volim da ih gledam. Stisnem se u kleku i zagledam se u njih. Nije me briga ko prolazi i šta misli. Gledam ćutke, smirim razum i ponekad mi tek nešto padne na um...“

„Šta to?“ upita ga drugi, a isto tako i druga dvojica radoznalo podignuše pogled.

„Recimo samo to da je svakodnevica moj životni put“, odgovori prvi. „Pružaju mi dovoljno lepote. Samo, ne treba vreme provoditi sa onima koji šire loše vibracije. Sikter – kažem im i krijem se u svoj svet bez sekiracije. Izlaske i zalaske sunca svakodnevno upijam svojim očima. Zato mi svakodnevica svetli i noćima.“